KURJER ZACHODNI

KRAKÓW »ISKRA«

Opłata poczt. uiszczona ryczałtem. | ROK XXIV. | SOSNOWIEC, PONIEDZIAŁEK 18 WRZEŚNIA 1933 R. | Nr. 258.

Cena egz. 15 gr. | Prenumerata miesięczna w Sosnowcu bez odnoszenia do domu 3.00 zł. | Prenumerata miesięczna poza Sosnowcem i w Sosnowcu z odnoszeniem do domu 3.50 zł

Niemcy o Polsce
I SOWIETACH.

BERLIN, 17.9. „Börsen Kurrier" omawiając w korespondencji z Moskwy wizytę Herriota w Moskwie i zbliżenie polsko-sowieckie, zaznacza, że dawniej było można o sprawach polsko-sowieckich rozmawiać w Londynie i Paryżu, dziś zaś już tylko w Warszawie. Stworzone dziś połączenie bezpośrednie między Warszawą a Moskwą pracuje sprawnie i może stać się z czasem punktem wyjścia dla ukształtowania się nowego systemu państwowego w Europie, a jądrem tego systemu ma być gwarancja status quo.

Artykuł Radka w prasie polskiej był dowodem, że Polska i Sowiety uniezależniły się od Paryża. Celem dyplomacji polskiej i sowieckiej jest wspólnemi siłami nie dopuścić Francji do podpisania paktu 4-ch, a jeśliby nawet pakt był ratyfikowany przez Francję, praktyczną jego działalność sparaliżować.

Proces brzeski
16 PAŹDZIERNIKA.

WARSZAWA, 17.9. Potwierdzają się pogłoski, że został ustalony już termin rozprawy brzeskiej w Sądzie Najwyższym.

Termin rozprawy wyznaczono nie 2 października, lecz 16 października.

Adw. Szurlej w procesie
O ZAMORDOWANIE Ś. P. HOŁÓWKI.

WARSZAWA, 17.9. Dowiadujemy się, że w procesie o zabójstwo śp. Tadeusza Hołówki mającym się rozpocząć w dniu 19 bm. wpłynęło powództwo cywilne. Powództwo to w wysokości symbolicznej złotówki za straty moralne wnosić będzie w imieniu p. Hołówkowej znany warszawski adwokat Stanisław Szurlej.

Wiadomość o udziale adw. Szurleja w procesie o zabójstwo śp. Hołówki wywołała w Warszawie wielką sensację.

14 dni aresztu
ZA UDERZENIE DYR. GULKOWSKIEGO.

GDAŃSK, 17.9. Wczoraj odbyła się przed sądem gdańskim karnym rozprawa przeciwko członkowi partji hitlerowskiej, T. H., który pierwszy przez uderzenie dyr. Gulkowskiego sprowokował zajście na Langegasse w dniu 5 bm., zakończone napadem hitlerowców umundurowanych na dyr. Gulkowskiego i red. Bieńkowskiego.

T. H. został przez sąd skazany na 2 tygodnie aresztu, a równocześnie za dwa inne napady w tym samym dniu na innych obywateli gdańskich został T. H. skazany na 40 guldenów grzywny, względnie 10 dni aresztu.

Jakie zamierza senat zastosować środki przeciwko tym umundurowanym hitlerowcom, którzy w napadzie na dyr. Gulkowskiego i red. Bieńkowskiego wzięli udział, dotychczas jeszcze nie wiadomo.

Po Norymberdze
UROCZYSTOŚCI CHŁOPSKIE.

BERLIN, 17.9. Prasa zapowiada urządzenie w niedzielę 1 października „dnia chłopca niemieckiego".

Na Bueckeberg pod Hameln w regencji hanowerskiej zebrać się ma około 500.000 chłopów z Westfalji i dolnej Saksonji. Do zebranych przemawiać będzie kanclerz Hitler i minister rolnictwa Darre. Na program uroczystości składa się m. in. popis kawalerji z udziałem baterji artylerji Reichswehry. W Berlinie przemawiać będzie przez radio minister propagandy Goebbels.

S. † P.

KONSTANTY FARYASZEWSKI

b. administrator i dzierżawca dóbr ziemskich, opatrzony św. Sakramentami, zmarł w Pilicy dnia 17 września 1933 r. przeżywszy lat 86.

Nabożeństwo żałobne odprawione będzie w kościele parafjalnym w Gołonogu w dniu 19.IX rb., tj. we wtorek o godzinie 10 rano, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na miejscowy cmentarz, o czem zawiadamiają pogrążeni w głębokim żalu

Synowie, Córki, Synowe, Zięciowie i Wnuki.

10 miljonów zł zadeklarowała P. K. O.
na pożyczkę narodową.

WARSZAWA, 17.9. Pocztowa Kasa Oszczędności złożyła na ręce ministra skarbu deklarację, mocą której zobowiązuje się subskrybować na Pożyczkę Narodową 10.000.000 zł.

Firma „Lilpop, Rau i Loewenstein" zawiadomiła komisarza pożyczkowego o subskrypcji przez tę firmę Pożyczki Narodowej na sumę 450.000 zł.

Do komisarza generalnego zgłaszają się nadal przedstawiciele najrozmaitszych związków, towarzystw, spółdzielni gospodarczych i finansowych oraz przedsiębiorstw, które deklarują swój udział w Pożyczce Narodowej.

Między innemi Związek Wydawców i syndykat dziennikarzy wezwały swych członków do udziału w Pożyczce, Narodowej i jej propagandzie.

Obecna sieć subskrypcyjna Pożyczki Narodowej zwiększyła się do 3.000 placówek, rozsianych nietylko w większych i powiatowych miastach, ale również w małych miasteczkach i wsiach, ułatwiając ludności subskrybowanie pożyczki.

Kongres mniejszości narodowych
obraduje w Bernie.

BERN, 17.9. Wczoraj popołudniu otwarty został tutaj kongres mniejszości narodowych, w którym bierze udział około 30 delegatów, reprezentujących mniejszości narodowe z kilkunastu państw. Najliczniej reprezentowane są Niemcy. Z Polski przybyli Ukraińcy: posłanka Rudnicka, poseł Peleński, Litwin Staszys, Rosjanin poseł Pimonow, Niemiec poseł Gräbe.

Inauguracyjne przemówienie wygłosił przewodniczący kongresu dr. Wilfan, który m. in. poświęcił kilka słów sprawie prześladowania Żydów niemieckich.

Dyskusję nad sprawą kryzysu aprowizacyjnego w Sowietach zagaił Rosjanin z Estonji prof. Kurczyński, następnie zabrała głos posłanka Rudnicka, która zaatakowała obecną politykę rządu sowieckiego wobec ludności ukraińskiej. Posłanka Rudnicka poddała krytyce zachowanie Herriota w czasie jego pobytu w Sowietach, a zwłaszcza jego deklarację o sytuacji Ukraińców w Związku sowieckim.

Nawiązując do wzmianki przewodniczącego kongresu o kwestji żydowskiej, przedstawiciele grupy mniejszości niemieckich oświadczyli, iż mniejszości te stoją nag runcie ideologji kongresów.

W inauguracji kongresu nie wzięli udziału przedstawiciele mniejszości żydowskich, ponieważ dotychczas nie zostały ukończone jeszcze rokowania między Żydami a prezydjum kongresu co do ustosunkowania się kongresu do akcji antysemickiej w Niemczech.

Następne plenarne posiedzenie kongresu wyznaczono na poniedziałek.

W niedzielę odbywały się obrady komisji.

W okolicy Dublina odbyły się pierwsze manewry młodej armji irlandzkiej. Na rycinie widzimy oddział irlandzkiej piechoty w pełnem uzbrojeniu.

Udział polskich lotników
W ŚWIĘCIE LOTNICZEM WE FRANCJI.

WARSZAWA, 17.9. W Reims rozpoczął się weekend lotniczy o charakterze nietyle sportowym, ile towarzyskim. W tem święcie lotniczem wezmą udział nietylko przedstawiciele klubów francuskich, lecz również i lotnicy innych państw. Polskę reprezentować będzie ekipa z 2-ch samolotów, a mianowicie por. Mieczysław Pronaszko, zdobywca pierwszego miejsca w krajowych zawodach lotniczych, i inż. Feljcjan Połturak na samolocie „R.W.D. 5", tego typu, na którym kpt. Skarżyński przeleciał przez Atlantyk, oraz pilot Skórzewski wraz ze swoją żoną na samolocie „Moth". Por. Pronaszko wystartował z Warszawy przez Berlin i Antwerpję do Reims, zaś pp. Skórzewscy odlecieli ze Zbąszynia, gdzie w swym majątku posiadają prywatne lotnisko.

Przedstawiciel prasy litewskiej
W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 17.9. Donoszą z Kowna: Prasa kowieńska podaje, że w najbliższym czasie wysłany będzie do Warszawy na stały pobyt korespondent dziennika urzędowego „Lietuwos Aidas".

Posiedzenie
PRUSKIEJ RADY PAŃSTWA.

BERLIN, 17.9. Wczoraj odbyło się uroczyste posiedzenie konstytuujące pruskiej rady państwa w tak zw. nowym pałacu cesarskim. Uroczystość odbyła się z niebywałą pompą, bynajmniej nie ustępującą uroczystościom w dawnej monarchji nprz. koronacji cesarskiej.

W olbrzymiej sali udekorowanej rzęsiście kwiatami w której dawniej odbywały się uroczystości cesarskie, przy stole wysadzanym drogiemi kamieniami, na tronie Fryderyka Wielkiego (który sprowadzony został z muzeum innego pałacu cesarskiego zasiadł Goering, za nim zaś zasiedli jego referenci, dalej zaś goście honorowi.

Jak widzimy, z tego narodowi socjaliści nie zrezygnowali bynajmniej mimo swych ciągłych podkreślań tendencji „socjalistycznych" z przepychu monarchistycznego.

Węgry — Polska
47½:34½.

W niedzielę na stadjonie w Król.-Hucie odbyły się czwarte z kolei zawody lekkoatletyczne reprezentacyj Węgier i Polski.

W ogólnej punktacji zwyciężyli Węgry w stosunku 47½:34½ punkt.

Wyścigi motocyklowe
W MYSŁOWICACH.

Wczoraj odbyły się na torze żużlowym w Mysłowicach międzynarodowe wyścigi motocyklowe. W zawodach tych święcili triumfy zawodnicy polscy, znani z toru Unji w Sosnowcu Krysta i Baron z Bielska. Mistrzostwo toru zdobył Krysta, uzyskując pozatem cztery nagrody; Baron zajął dwa pierwsze miejsca.

O OBNIŻKĘ TARYFY KOLEJOWEJ
ZA PRZEWÓZ ŚRODKÓW ŻYWNOŚCI.

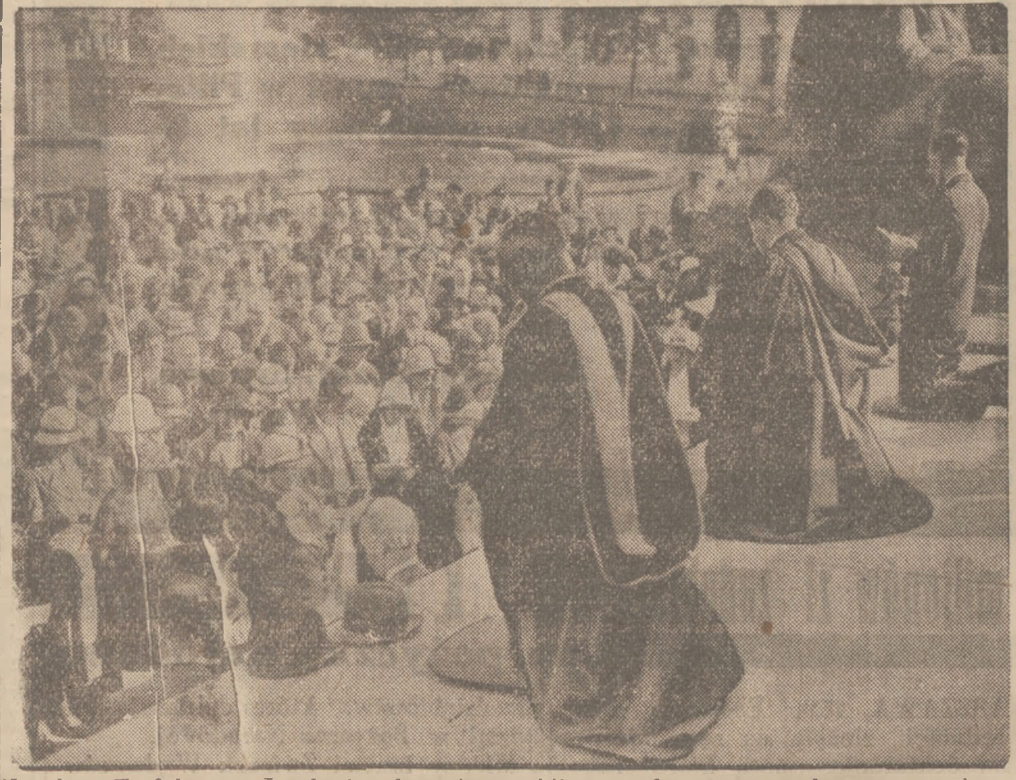
Obserwując gospodarkę na kolejach naszych, widzi się tam dziwny konserwatyzm i brak inicjatywy w kierunku zapewnienia kolejom dochodowości. Wiadomo ogólnie, iż skutkiem kryzysu gospodarczego ruch na kolejach stale się zmniejsza. W związku z tem spadają dochody i obecnie koleje są przedsiębiorstwem wybitnie deficytowem. Rzecz charakterystyczna, iż mimo pewnych wzorów i przykładów wykazujących dobre wyniki w kierunku zwiększenia dochodowości kolei, reforma taryf kolejowych nie może ruszyć z miejsca.

Wszak wiadomo, iż np. pociągi osobowe nie przynoszą kolejom dochodu. Tymczasem wprowadzono różne pociągi turystyczno-wycieczkowe i okazało się, iż mimo znacznego obniżenia taryfy przewozowej, pociągi te dają poważny dochód.

Obecnie zbliża się okres robienia przez szerokie rzesze ludności zapasów żywnościowych na zimę, głównie w postaci ziemniaków, kapusty, buraków, masła, jaj i t. p. artykułów. Artykuły te bezpośrednio u producenta są bardzo tanie, po doliczeniu jednak zysku jednego lub kilku pośredników, no i wysokich kosztów transportu, cena ich niesłychanie się podnosi i w rezultacie skutkiem ich drożyzny stają się niedostępne dla szerszych warstw ludności, lub też mogą być nabywane jedynie w znikomej ilości. Oniżenie taryfy kolejowej na przewóz środków żywności miałoby w obecnych warunkach duże znaczenie z kilku względów. przedewszystkiem umożliwiłoby bezpośrednie zetknięcie się konsumenta z wytwórcą, skutkiem czego producent pozbyłby się pośrednika, zgarniającego lwią część zysku do swej kieszeni, a konsument miałby możność zaopatrzenia się w taki produkt spożywczy.

Frekwencja w pociągach osobowych jest znikoma, cóżby więc szkodziło, gdyby choćby tylko tytułem próby władze kolejowe powiększyły skład pociągów o 2—3 wagony 4 czy 10 klasy, w których ludność mogłaby przy zniżonej cenie biletów przewozić z sobą bezpłatnie artykuły żywnościowe. Krótka próba wykazałaby niezbicie celowość takiej inowacji, gdyż pomijając korzyści ogólne, zwiększyłby się ruch, a więc i dochodowość na kolejach naszych.

Dla ludności Zagłębia takie ułatwienie miałoby ogromne znaczenie gdyż wiadomo, jaka jest różnica pomiędzy cenami środków żywności na wsi a w naszym ośrodku, nie mówiąc już o tem, że i rolnik zyskałby skutkiem pozbycia się opieki pośrednika Trudno się spodziewać, aby władze kolejowe wprowadziły z własnej inicjatywy tego rodzaju udogodnienie to też byłoby rzeczą wskazaną, aby sprawą tą zajęła się któraś z instytucyj gospodarczych i podjęła u władz kolejowych stosowne zabiegi w kierunku przeprowadzenia tak potrzebnego ułatwienia dla szerokich warstw ludności.

Na placu Trafalgar w Londynie odprawiono publiczne nabożeństwo, nakazane w całym kraju przez kościół anglikański, o uwolnienie świata od zawiści i socjalnych niepokojów

Jak zrobić samej...
SZWAJCARSKA TOREBKA NA ZAKUPY.

W Szwajcarji jedwab jest bardzo tani, a służba domowa bardzo droga. To też wszystkie prawie panie załatwiają same gospodarskie zakupy, lecz używają na przenoszenie do domu zakupionych towarów, torebek... jedwabnych.

Podaję wzór takiej szwajcarskiej torebki. Można ją wykonać niekoniecznie z jedwabnego kordonku, ale też z bawełnianego lub nawet z cienkiego szpaagtu, kolorowego lub dwubarwnego, jaki się w nas w handlu znajduje.

Na rysunku 1 widzimy torebkę złożoną i schowaną w mały woreczek (pokrowiec). Tak złożoną torebkę można mieć w kieszeni, idąc po zakupy, albo wsunąć ją w zwykłą torebkę czy portfel. Na rysunku 2 torebka jest otwarta w całej swej okazałości i przygotowana na przyjęcie zakupionego towaru.

Torebkę taką robi się robotą siatkową (filet) na grubszym ołówku, lub wąskiej 1½—2 cm. szerokiej linijce na 36—40 oczek i tyleż rzędów siatki, biorąc podwójną nitkę kordonku lub szpagatu, aby była silniejsza. Następnie robi się szydełkiem także podwójną nitką ścisły łańcuszek długości około 30 cm. aby po złączeniu go ręka weń swobodnie wchodziła i obrabia to kółko z łańcuszka ściśle półsłupkami. Takich kółek trzeba 2. Do nich przymocowuje się zrobioną siatkę przyszywając do jednego ściśle, jedno koło drugiego oczka pierwszego rzędu siatki, do drugiego zaś kółka oczka ostatniego rzędu. Następnie składa się siatkę we dwoje, aby kółka leżały jedno na drugiem i zaszywa brzegi siatki, zaczynając od dołu i zostawiając od kółek 10 cm. niezeszytych.

Wreszcie robi się osobno pokrowiec. Zaczyna się łańcuszek szydełkiem na 6 oczek i łączy go, następnie obrabia raz nawijanemi słupkami, dodając ciągle przez 3—4 obrotów a potem wcale nie dodając na długość 6—8 cm., aby się w ten woreczek cała torebka zmieścić mogła. Ostatni rząd robi się 2 słupki 2 oczka łańcuszka idt. dookoła i przewleka oddzielnie zrobionym łańcuszkiem zakończonym chwaścikami. Brzeg tego woreczka przyszywa się do jednego z kółek torebki tak. aby weń można było wsunąć cała torebkę i drugie kółko.

W. P.

DZIEŃ HITLERA.

Dziennik duński „Dagens Nyheder“ zamieścił program dnia wodza nowych Niemiec. Narazie program ten jest bogaty i urozmaicony. Gdy się od niedawna kieruje nawą państwową, niema mowy o urlopach.

Hitler pracuje w swoim gabinecie od ósmej rano. Najprzód przegląda prasę codzienną, zresztą tylko niemiecką, gdyż nie włada innemi językami. Szef biura prasowego składa mu sprawozdanie z prasy zagranicznej. Trwa to łącznie z dyskusją około godziny. O dziesiątej kanclerz opracowuje program dnia. Pomagają mu w tem najbliżsi współpracownicy. Niekiedy przyjmuje wybitnych gości, ale najczęściej zamyka się w swoim pokoju na przeciąg paru godzin i przegląda przedłożone mu projekty ustaw. Czasami zwołuje radę gabinetową. O dwunastej zaczyna udzielać audjencyj. Śniadanie ma miejsce o drugiej, ale „wódz“ nawet podczas jedzenia nie przestaje pracować. Prowadzi dyskusje i narady z zaproszonymi ministrami, z Goebbelsem, Dietrichem i innymi. Hitler jest jaroszem. Od pewnego czasu wyrzekł się nietylko mięsa, ale i alkoholu, oraz tytoniu. Trzeba dawać dobry przykład swoim poddanym.

Po śniadaniu Hitler udaje się zazwyczaj do prezydenta Rzeszy, albo przyjmuje gości. Codziennie bywa u niego Rudolf Hess, oraz Schacht — prezydent banku Rzeszy. Od szóstej do ósmej narady z wybitnymi dygnitarzami. Żadna ważniejsza decyzja nie może być powzięta bez aprobaty niepodzielnego władcy Niemiec. Wreszcie po ósmej wieczorem obiad, a następnie rekreacja, która trwa tylko godzinę. Podczas tego antraktu Hitler przysłuchuje się muzyce radjowej. O godzinie dziesiątej kanclerz Rzeszy odchodzi do swego gabinetu i pogrąża się w lekturze. Czyta dużo, łapczywie pochłania dzieła traktujące o dziejach Niemiec, polityce, ekonomji... Uzupełnia w ten sposób braki wykształcenia. Wykazuje przytem tyle zapału i energji, że nieraz kładzie się dopiero o świcie. Sen ma niespokojny. Trudno się temu dziwić.

Siedemnastu najbogatszych ludzi na świecie.

Według statystyk amerykańskich liczba miljonerów w Stanach Zjednoczonych spadła w ostatnich trzech latach do 19.000 z poprzedniej liczby 43.000. We wszystkich krajach europejskich z wyjątkiem Francji zauważyć się dało to samo zjawisko — liczba miljonerów zmniejszyła się wydatnie.

Aczkolwiek kryzys przerzedził szeregi bogaczy, błędem byłoby mniemać, iż mała jest liczba tych, majątki których nie ucierpiały zupełnie od kryzysu.

W pierwszym rzędzie nababów światowych znajdują się maharadżowie hindusc, najbogatsi ludzie na świecie. Za najbogatszego z nich uchodzi bawiący stale w Londynie Aga - Khan- Majątek jego składa się przeważnie ze złota w sztabach i drogich kamieni, t. j. z waluty która ulega namniejszym wahaniom. Prawie równie bogatym jak on jest Nizam Hajderabad, którego majątek w złocie i drogich kamieniach ocniają na 500 milj. dolarów. W czasie wojny pożyczył Anglji w gotówce 50 milj. dolarów.

Wśród miljonerów amerykańskich zajmują pierwsze miejsce Mollon, Ford i Rockefeller. Rockefeller podarował w ciągu swego życia 575 miljonów dolarów na cele filantropijne i społeczno - naukowe. Były minister skarbu Mellon i jego brat posiadali przed wybuchem kryzysu około 200 miljonów dolarów. Ford uchodził w Ameryce za najbogatszego człowieka, ale podczas kryzysu poniósł większe straty niż Rockefeller i Mellon Majątek bankiera J. Pirponta Morgana oceniany jest na przeszło 200 miljonów dolarów.

W Anglji największe fortuny znajdują się w rękach arystokracji rodowej Książe Westminster, do którego należy większa część City londyńskiej, zaliczany jest do najbogatszych w Anglji, a majątek jego wynosi do 40 miljonów funtów szterlingów, t. j. zgórą 1 miljard 200 milj. złotych.

We Francji do najbogatszych ludzi zalicza się teraz Edward Rotszyld, Louis Dreyfuss, senor Patino, mieszkający stale w Paryżu, właściciel kopalni cyny w Boliwji, oraz ormianin Saris Gulbankian, król naftowy.

W Niemczech do najbogatszych zalicza się przemysłowiec Flick i Thyssen.

Najbogatsi ludzie na świecie tworzą razem grupę, liczącą siedemnaście osób. Należą do niej: Edsel Ford, Henry Ford, Edward Rotszld, książę Westminster, Wilhelm II, maharadża Baroda, Nizam Hajderabadu, Bazyli Zacharow, Simon Patimo, J. de Wendel (Creusot), Rockefeller starszy i młodszy, Louis Dreyfuss, Mellon i Thyssen. Ludzie ci mają taki majątek, że gdyby fortuny ich połączyć, to za tę sumę możnaby spłacić długi całego świata.

RZECZY CIEKAWE

PIERWSZY ZIEMNIAK.

Ostatnie badania przeprowadzone we Francji wykazały, że historja tak rozpowszechnionego dzisiaj ziemniaka nieco inaczej się przedstawia, niż zwykło się do tego czasu mniemać. Według dawniejszych wersyj „wynalazek“ ziemniaka datuje się od r. 1778, kiedy został przedstawiony Ludwikowi XVI i całemu dworowi przez Antoniego Parmentier, który zaczął go propagować na całą Francję i Europę. W ogrodach wersalskich znalazło się wtedy miejsce dla plantacyj ziemniaków, którego kwiat noszony był w butonierkach. To też niewątpliwie Ludwik XVI i Parmantier byli „propagatorami“, jednak nie oni pierwsi wprowadzili ziemniaki do Francji. Był on już wtedy dobrze znany jako „truffole“ w południowych prowincjach. gdzie rozpowszechnił go Franciszkanin Piotr Soinas, urodzony w Becuze, żyjący około roku 1545. „Ziemniaki były znane — jak mówi najnowsza wersja — pod nazwą „truffole“ już w roku 1540 na terenie wsi Saint Albin d'Ay, gdzie został poraz pierwszy w królestwie zasadzony przez mnicha Franciszkanina, który je sprowadził z Toledo w Hiszpanji. Mnich ten, będąc już bardzo wiekowym i schorowanym mieszkał w okolicy Annonay przy swojej rodzinie. Stąd rozpowszechniły się szybko „truffole“ na całą okoliczną prowincję“. W ten sposób ostatnie badania przesunęły datę „urodzenia“ ziemniaka jako dobra konsumcyjnego o przeszło dwa wieki wstecz.

PROGRAM RADJOWY

RECITAL JADWIGI PAPIŃSKIEJ.

Dnia 19 bm. o godz. 18.33 wystąpi po raz pierwszy przed mikrofonem warszawskim doskonała śpiewaczka Jadwiga Papińska, przebywająca dłuższy czas we Włoszech, gdzie występowała z dużem powodzeniem w Medjolanie, Neapolu i innych miastach włoskich. Bogaty i urozmaicony program artystki zawiera arje operowe i pieśni.

PONIEDZIAŁEK 18 WRZEŚNIA.

7.00 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“. 7.05 — Gimnastyka. 7.20 — Muzyka z płyt. 7.52 — Chwilka gospodarstwa domowego. 11.57 — Sygnał czasu, hejnał. 12.05 — Muzyka. 12.33 — Komunikat meteorologiczny. 12.35 — Muzyka. 14.55 — Muzyka. 15.05 — Komunikat gospodarczy i urzędowa ceduła giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach. 15.15 — Muzyka. 15.25 — Komunikat gospodarczy. 15.40 — Muzyka. 15.45 — Skrzynka pocztowa techniczna. 16.00 — Koncert orkiestry mandolinistów „Halka“ z Szopienic pod dyr. Kazimierza Bończy-Tomaszewskiego. 17.00 — Pogadanka w języku francuskim. 17.15 — Koncert kameralny 18.15 Odczyt z cyklu „Zagadnienia gospodarcze“ pt. „Nowe posunięcia w naszej polityce eksportowej' 'wygł. p. Jerzy Dolnicki. 18.35 — Rozmaitości. 18.45 — Przemówienie o pożyczce narodowej. 18.55 — Audycja żołniersko-strzelecka. 19.20 — Prof. dr. Władysław Dzięgiel: „Na Kahlenbergu po 250 latach“. 19.40 — Feljeton literacki pt. „Zagadnienie filisterstwa“ wygł. p. Karol Irzykowski (Na tle powieści M. Dąbrowskiej pt. „Dni i noce“ 20.00 — Operetka Franciszka Lehara „Fryderyka“. 22.30 — Wiadomości sportowe. 22.40 — Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej. 22.45 — Muzyka taneczna 23.00 — Odczyt z cyklu wykładów w językach obcych — dr. Kazimierz Bulas mówić będzie w języku nowogreckim na temat: „Odsiecz wiedeńska 1683 r.“.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

18 Poniedziałek	**Dziś** Józefa **Jutro** Januarego Wschód słońca 5 m. 22. Zachód „ 17 m. 54.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Ben-Ali.
PALACE: Syn Dżungli.
EDEN: Ostatnia carowa.

BĘDZIN

NOWOŚCI: Kain i Artem.
ŚWIATOWID: Arsen Lupin.

DĄBROWA

WANDA: Sześć godzin życia. — Niebezpieczna gra.
ARS: Ja w dzień, ty w nocy.

ZAWIERCIE.

STELLA: Kochaj mnie dziś.

Przesunięcie terminów

UMORZENIA PODATKÓW.

Jak się dowiadujemy, termin do przedłożenia ministerstwu skarbu wniosków o umorzenie podatku przemysłowego do 10.000 zł., podatku dochodowego do 5.000 zł., podatku majątkowego do 10.000 zł., podatku od kapitałów i rent do 1.000 zł., podatku gruntowego do 1.500 zł., od nieruchomości do 1.000 zł. i podatku od lokali do 50 zł., który to termin wygasł z dniem 30 czerwca br., przedłużony zostaje do dnia 5 kwietnia 1934 r.

Izby skarbowe mają obowiązek w terminie do końca stycznia 1934 r. przedłożyć wykazy z akcji umorzeniowej, przeprowadzonej w okresie od dnia 11 lipca do końca grudnia br.

× **KOMITET POŻYCZKI NARODOWEJ W DĄBROWIE.** Dziś, o godz. 7 wiecz. w sali Rady miejskiej w Dąbrowie, odbędzie się organizacyjne zebranie w sprawie utworzenia lokalnego komitetu pożyczki narodowej.

× **POWRÓT Z MANEWRÓW.** W dniu wczorajszym, po kilkutygodniowych manewrach, wróciły do swych garnizonów oddziały dywizji śląskiej, w tej liczbie i nasz 23 p.a.l. załogujący w Będzinie.

× **URLOPY NA KOPALNI „WIKTOR".** Na kopalni „Wiktor" w Milowicach 360 robotników otrzymało dwutygodniowy urlop z dniem 16 bm. W okresie tym kopalnia czynna będzie na jedną zmianę

× **OPŁATY DLA SĄDÓW POCZTĄ.** W bieżącym miesiącu na mocy rozporządzenia Ministerstwa poczt i telegrafów przyjmowane będą we wszystkich urzędach pocztowych i w PKO. na specjalnych blankietach opłaty dla sądów w procesach cywilnych.

× **W RĘCE ŻYDOWSKIE.** Jak się dowiadujemy, w tych dniach znana fabryka cykorji w Kłomnicach przeszła całkowicie w ręce żydowskie. Nabyli ją B-cia Szapszonowicz ze Zgierza.

× **REJESTRACJA.** Zarząd sosnowieckiego oddziału P.Z.Z.P.P. i H. przeprowadza rejestrację członków oddziału, pobierających rentę z zakładu ubezp. prac. umysłowych w Król. Hucie. Rejestracja odbywać się będzie codziennie od dn. 1 października rb. w lokalu oddziału Sienkiewicza 17a, w godzinach od 19 — 20.30.

× **WAŻNE UDOGODNIENIE.** Min. P. i T. wprowadziło obowiązek kilkakrotnego wywoływania abonentów do rozmów międzymiastowych w tych wypadkach, gdy nie odpowiadają na pierwsze wywołanie centrali. Kilkakrotne wywoływanie odbywa się w następujący sposób: Skoro centrala stwierdzi, że wzywany abonent nie odpowiada, zapytuje abonenta zamawiającego, czy życzy sobie zgłoszoną rozmowę przeprowadzić później. W razie twierdzącym centrala powtarza trzykrotnie wywoływanie abonenta wzywanego, mniej więcej po upływie kwadransa, pół godziny i godziny po pierwotnem wywoływaniu. Jeśli wołania te nie dadzą pożądanego wyniku, wówczas centrala skreśla ostatecznie zamówienie, zawiadamiając o tem zamawiającego. Za kilkakrotne wywoływanie abonenta nie pobiera się żadnych dodatkowych opłat.

× **AWANTURNIK.** Onegdaj wieczorem w kinie „Apollo" w Sosnowcu-Sielcu wynikła awantura, wywołana przez niejakiego Antoniego Makocha (Wronia 2). Naskutek interwencji policjanta awanturnik musiał opuścić kino. Na ulicy podniósł on z ziemi kamień i uderzył nim posterunkowego w głowę. Awanturnika doprowadzono do komisarjatu.

Obchód w Sosnowcu

250-lecia odsieczy Wiednia.

Uroczystości z racji 250-lecia odsieczy Wiednia rozpoczęły się w Sosnowcu w ub. sobotę. Wieczorem o godz. 18.30 ulicami czterech dzielnic miasta przeszły capstrzyki.

Wczoraj rano odbyło się uroczyste nabożeństwo, na które przybyli przedstawiciele miast, szkoły i organizacje ze sztandarami. Podczas nabożeństwa na chórze grał na skrzypcach prof. J Hill oraz śpiewał p. T. Baweł.

Po nabożeństwie udano się pochodem przed płytę Nieznanego Żołnierza, gdzie naczelnik Nawrocki wygłosił odpowiednie przemówienie.

W godzinach południowych w sali kina Zagłębie odbyla się popularna akademja.

Po zagajeniu akademji przez nacz Nawrockiego p. Kantor Mirski wygłosił przemówienie. Część koncertową wypełnili pp.: prof. szkoły muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Sosnowcu p. Hill (skrzypce), oraz uczeń tejże szkoły p. Baweł (śpiew). Domy w mieście udekorowane były flagami państwowemi.

Na uwagę zasługuje fakt,. że we wczorajszych uroczystościach wystąpili oficjalnie po raz pierwszy narodowi socjaliści w swych wiśniowych koszulach.

Zjazd i zawody okręgowe

straży pożarnych w Będzinie.

W dniu wczorajszym odbył się zjazd i zawody okręgowe straży pożarnych w Będzinie, na które przybyły 34 straże, liczące ponad 800 strażaków.

Przybyli zebrali się na placu ćwiczeń straży pożarnej w Będzinie, skąd po złożeniu przez komendanta zjazdu p. Przypkowskiego raportu wiceprezesowi okręgu p. Hermanowi, wyruszono do kościoła na nabożeństwo. Po nabożeństwie straże przybyły na plac Sokoła, gdzie p. wicestarosta Izydorczyk dokonał dekoracji zasłużonych członków straży.

Udekorowani zostali pamiątkowemi żetonami za 30-letnią parcę na polu pożarnictwa pp.: Małota, Lange, Komer, Prasałek, W. Pisała, Kiemica, J. Popielecki. Za 25-letnią pracę pp.: W. Masłoń, Rypp, Lepecki, Nakrot, Marjanowski i Nowak. Za 20-letnią pracę pp.: J. Klimek, Szumara i W. Lepecki, Za 15-letnią pracę pp.: K. Ruciński, Cz. Grajnert. Góra, Kędzierski, R. Monsiorski, J Mikuśkiewicz, A. Nowiński, J. Maj, J Dzierzbicki, A. Widerak, K. Mańka Za 10-letnią pracę pp.: J. Bartocha W. Szmalec, Wł. Nowiński, Br. Krzyżanowski, Jędralski, Radomski, J Prajzer, J. Popielecki.

Poza tem udekorowane zostały z drużyn żeńskich pp.: kom. M. Przytulska, M. Chybia, Z. Kłosińska, St Kopciówna, J. Kowalska, I. Kowalska, St. Babicka, W. Kaczmarczykówna, P. Piatka, M. Kubińska, I. Dworakówna, St. Supernak, M. Szymecka i M. Drygierczykówna.

Po dekoracji p. wicestarosta, w otoczeniu inspektora wojewódzkiego straży pożarnych p. J. Plebanka, prezesa honorowego p. E. Wintera, wiceprezesa okręgu p. Hermana i komendantów straży przyjął defiladę i na tem zakończono zjazd.

W godzinach popołudniowych odbyły się zawody grup 2, 3 i 4, oraz zawody drużyn żeńskich, pod kierownictwem instruktora powiatowego straży pożarnych p. Jaroszyńskiego Wynik zawodów podamy w następnym numerze.

„Polacy, zbudźcie się!"

Kowal Lipiński założycielem nowej partji.

Powstaje u nas jeszcze jedna operetkowa partja pod nazwą „Radykalny ruch uzdrowienia" która stanowi wielkie niebezpieczeństwo dla nar. socjalistów, bo ma nie 10 „żądań", jak oni, lecz 13 i „chce reprezentować idee włoskiego faszyzmu i niemieckiego hitleryzmu, w udoskonalonej formie". Założycielem nowej partji jest kowal Lipiński z Lipin na Śląsku, który szuka również mężów zaufania" w Zagłębiu i rozsyła swoje 13 żądań naprawdę humorystycznych.

Szef nowej partji zapowiada że zlikwiduje w Polsce kryzys, bezrobocie, nędzę i panoszenie się żydów co przysiągł na Wawelu przy prochach Jagiellonów i Sobieskiego.

Jak wyglądają niektóre z tych żądań: „ziemniaki, kapustę, sól, chleb, cukier i węgiel, otrzymane z tytułu zaległych podatków agrarjuszy „należy przeznaczać do miejscowych urzędów bezrobocia...", skądże więc agrarjusze wezmą soli, cukru i węgla na podatki?), albo... „zwolnienia z posad kobiet pobierających alimenta..." (Czy naprawdę tych biednych kobiet z alimentami tak dużo jest u nas, że stanowią niebezpieczeństwo kryzysu?)

„Żądamy nie słów, lecz czynu", pisze szef R. R. U., który jednak operuje tylko słowami, a w końcu żeby zapewnić swojemu dziełu powodzenie i zwolenników, tak przemawia:

„Każdy Polak, który przeciw nam tego musimy uważać za płatnego sprzymierzeńca wrogów Ojczyzny".

Jak można odpowiedzieć na taką groźbę p. kowala. Gdyby to był lipiec możnaby mu poradzić okłady z lodu na głowę teraz zaś byłoby najlepiej, ażeby szef R.R.U. szybko udał się do jakiegoś lekarza - psychjatry specjalisty w swym zawodzie. Prędko. bo może być zapóźno.

Nowy projekt ustawy

O REGULOWANIU CEN.

Jak dowiadujemy się, w sferach rządowych wysuwany jest nadal projekt rozporządzenia p. Prezydenta o regulowaniu cen artykułów powszechnego użytku. Nowy projekt ma nieco odbiegać od poprzedniego.

W poprzednim projekcie rozporządzenia za przedmiot powszechnego użytku miały uważane rzeczy ruchome, służące bezpośrednio lub pośrednio do zaspokojenia potrzeb ludzi i zwierząt.

Ponieważ określenie to, jako zbyt ogólnikowe, zostało poddane krytyce przez sfery gospodarcze, przeto tu ma nastąpić właśnie pewna zmiana.

Zamiast powyższego określenia ma być ustalona ścisła lista towarów, objętych tem rozporządzeniem. Na podstawie tego rozporządzenia minister spraw wewnętrznych będzie mógł, po wysłuchaniu opinji zainteresowanych sfer gospodarczych, wydawać rozporządzenia w zakresie normowania typów artykułów powszechnego użytku, wyznaczania ich cen, ustalania kosztów przetworu i obrotu, ujawnienia ich zapasów itp.

× **KURSY DOKSZTAŁCAJĄCE.** Towarzystwo kursów technicznych przy ul. Legjonów 85 w Dąbrowie w roku szkolnym 1933-34 prowadzić będzie kursy wieczorowe: Kurs dokształcający jednoroczny dla górników, kurs dwuletni obróbki metali, kurs dwuletni dla elektromonterów. Rok szkolny trwa od 1 października do 30 kwietnia. Uczestnikami kursów mogą być osoby w wieku od lat 17, o ile przedstawią świadectwa z ukończenia conajmniej 3 oddziałów szkoły powszechnej lub zdadzą egzamin wstępny z wiadomości w powyższym zakresie oraz przedstawią dowód o pracy w przemyśle w działach odpowiadających poszczególnym kursom.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela kancelarja kursów w gmachu państwowej szkoły górniczej i hutniczej w Dąbrowie, od dnia 20 września w godzinach od 16 do 18. Wpisowe wynosi 2 złote, opłata miesięczna 5 złotych, opłata za egzamin wstępny 2 złote.

× **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.** Onegdaj podczas spinania wagonów na stacji w Sosnowcu został lekko potłuczony pracownik kolejowy Antoni Duda. Przebywa on na kuracji w domu.

SPORT.

WYNIKI SPOTKAŃ LIGOWYCH.

KRAKÓW, 17.9. **Wisła — Ł.K.S. 1:0 (1:0).** Jedyną bramkę dla Wisły zdobył Artur.

SIEDLCE, 17.9. **22 p.p. — Podgórze 3:0 (1:0)** Wszystkie bramki strzelił Świętosławski.

WARSZAWA, 17.9. **Warszawianka — Garbarnia 5:3 (3:2).**

Pierwsze spotkanie między powyższymi klubami z cyklu rozgrywek o utrzymanie się w Lidze, rozegrane w sobotę, zakończyło się również zwycięstwem Warszawianki w stosunku 2:1 (0:).

O WEJŚCIE DO LIGI.

Wczoraj odbyły się dwa finałowe spotkania o wejście do Ligi.

W Przemyślu tamtejsza Polonja uległa Polonji stołecznej w stosunku 3:5 (2:3); Naprzód z Lipin został niespodziewanie pokonany przez W.K.S. Wilno w stosunku 1:0 (0:0).

RUCH — GEDANJA 3:1 (1:0).

Drugie spotkanie piłkarskie Ruch — Gedanja, rozegrane w niedzielę w Wielkich Hajdukach zakończyło się zwycięstwem Ruchu w stosunku 3:1 (1:0).

POLICYJNY K. S. — ZAGŁĘBIE 3:2 (2:0).

Spotkanie powyższe o mistrzostwo kl. A. odbyło się wczoraj w Dąbrowie. Gra naogół równorzędna. Dla Zagłębia bramki uzyskali Pękalski i Bogdanow, dla Policyjnego Luchter dwie i jedna samobójcza, wbita przez obrońcę Zagłębia Wcisło. Sędziował p. Mazur.

Przedmecz rezerw 2:1 dla Zagłębia.

SOLVAY — RUCH 2:1.

Zawody o mistrzostwo kl. A. Zasłużone zwycięstwo Solvay'u.

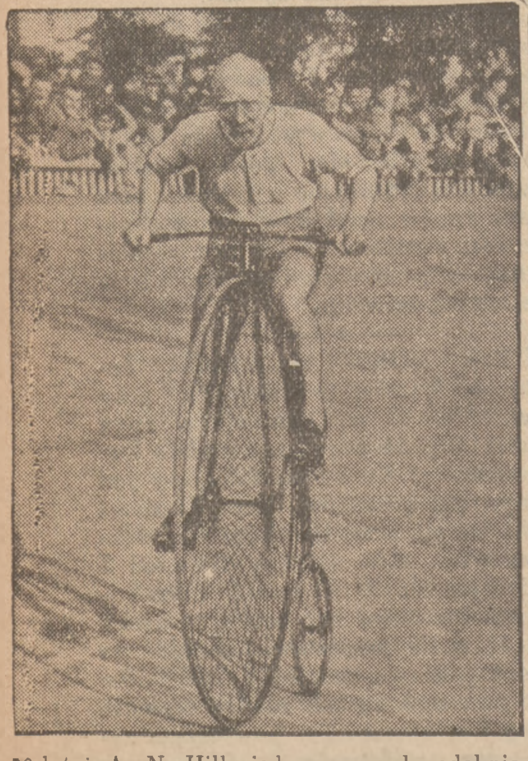
BRYGADA (Strzemieszyce) — R. K. S. (Gołonóg) 2:0 (0:0).

Na wczorajszych zawodach w Strzemieszycach zwycięstwo odniosła Brygada. Przedmecz rezerw 3:2 (1:1) dla Brygady. Sędziował p. Bernard b. dobrze.

Widzów przeszło 2 tysiące.

U LEKARZA.

Mistrz rzeźnicki przyszedł do lekarza
— Gdzie pan odczuwa bóle?
— W. polędwicy, panie doktorze.

70-letni A. N. Hill, jedyny prawdopodobnie aktywny w tym wieku cyklista w Europie, w czasie wyścigów kolarskich w Londynie zrobił kilka honorowych okrążeń na swym starym wehikule.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

POTRZEBNY
lakiernik do zakładu mechanicznego K. Baran, Sosnowiec, Mościckiego 12. 5856

PANNA
inteligentna pracowita chętnie zajmie się samodzielnie domowem gospodarstwem u inteligentnej osoby, najchętniej na wyjazd Łaskawe zgłoszenia do Administracji „K. Z." pod „gospodyni". 5853

ROZNE

FOTOGRAFJE NA PORCELANIE
wieczno-trwałe do nagrobków i pomników od 10 złotych. FOTO-LAZAR, — Sosnowiec Piłsudskiego 14. 5796

KSIĘGARNIA
Adolfa Zmigroda Będzin, Kołłątaja 30. Tel. 23 poleca na sezon szkolny wszelkie podręczniki dla szkół powszechnych i średnich materjały piśmienne. Książki pedagogiczne w wielkim wyborze. — Ceny najniższe. 5350

NA POMNIKI
fotograje NA PORCELANIE, wiecznotrwałe. Mieszkowska Sosnowiec, Piłsudskiego 20. 5764

GIMNASTYCZNE
pantofle, koszulki, spodenki, siatkówki, koszykówki oraz wszelki sprzęt sportowy w dużym wyborze najtaniej w Składnicy Sportowej „Stadjon" Sosnowiec, Kościelna 6.

LECZNICA
chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec Sienkiewicza 17 a. — Wizyta 5 zł. 5225

STANISŁAW ANDRZEJ STEEMAN.

DZIWNY MANEKIN

Przekład autoryzowany z franc.

6

Spuścił oczy i dopiero wtedy spostrzegł broń, jaką posłużono się przy pocięciu woskowej twarzy. Był to nóż sprężynowy, wbity po rękojeść w serce manekina. Dziwaczny morderca uważał widocznie, że manekiny mają serce.

Nowy dreszcz wstrząsnął Malaise'm. Nie było wątpliwości. *Manekin został zamordowany!* Zamordowany? Co za niedorzeczność? Jakże to śmiesznie brzmi! Manekin zamordowany! A jednak... A jednak manekin leżał przed nim z nożem utkwionym w sercu, z uśmiechniętą pożałowania godną twarzą, która mimowoli zdumiewała brakiem wyrazu cierpienia.

Wreszcie, na ukoronowanie tego dzieła zniszczenia, morderca przycisnął swą ofiarę na szyny, ułożył ją starannie wpoprzek,ażeby pierwszy ranny pociąg rozmiażdżył ją całkowicie....

To było oczywiste, ale rozsądek buntował się... Nie morduje się manekina!.... Nie odbiera się życia przedmiotowi i tak pozbawionemu życia!.... Nie zadaje się śmierci martwej rzeczy!....

Naczelnik stacji ujął za gwizdek.

— Niech pan natychmiast wsiada. Daję już sygnał do odjazdu.

— Proszę bardzo — odparł Malaise. — Ten pociąg odejdzie beze mnie. Ja zostaję.

ROZDZIAŁ III.

Największa zbrodnia świata.

Gdy pociąg zniknął w oddali, naczelnik stacji pochylił się do Malaise'a i zapytał:

— Nie chciałbym okazać się niedyskretnym, ale co wpłynęło na pana nagłą decyzję?

Ruchem głowy pokazał manekina, którego ciągle jeszcze trzymał w ramionach kolejarz.

— Przecież chyba nie dlatego pan pozostał? — Wzruszył ramionami: — Wyjątkowo głupi kawał!

Malaise milczał. Stał w kapeluszu zsuniętym na tył głowy, z fajką w zębach i ze zmarszczonemi brwiami, patrząc wprost przed siebie.

— To kawał — powtórzył naczelnik stacji.

Inspektor odwrócił nagłym ruchem głowę.

— Czyż mieszkańcy tego miasteczka — rzekł sucho — są aż tak figlarnie nastrojeni?.... Nie wydawało mi się to na pierwszy rzut oka. — I dodał okrutnie: — A może pan sam nie miał innego celu, wyjmując wczoraj rewolwer z szuflady — tylko pożartować ze mną?

Naczelnik zaklął.

— Zwykły środek ostrożności — szepnął i przybrawszy tajemniczą minę, ciągnął cicho dalej. — Czy nie przypuszcza pan, że chodzi tu o zamach.... zamach komunistyczny? .. Myślałem zawsze, że...

Malaise przerwał mu:

— Ja zaś zawsze myślałem, że podobny przedmiot nie może być przyczyną wypadku kolejowego. Ale może pociąg, który tylko co odszedł, wyjątkowo niepewnie trzymał się na szynach.

Ton jego miał odcień złośliwej ironji, która nie uszła uwagi kolejarzy. Spuścili obaj głowy, lecz wreszcie naczelnik zaś przyznał odważnie:

— Nie rozumiem nic, a nic... — I, miażdżąc swego podwładnego wzrokiem, dokończył: — i pan też nie!

Zapanowała dłuższa cisza. Wreszcie Malaise przemówił, nie patrząc na nikogo. Kto go znał, wiedziałby że napewno nie chodziło mu o wywołanie wrażenia. Mówił dla siebie, nie troszcząc się o słuchaczy.

— Chcecie, żebym powiedział, co o tem myślę? — rzekł powoli.

I można było wyczytać z jego zmarszczek na czole, że byłby powiedział nawet wtedy, gdyby mu odpowiedziano odmownie.

— Ktoś popełnił tej nocy..... największą zbrodnię na świecie.

Naczelnik stacji i kolejarz zamienili niepewne spojrzenia. Co chciał powiedzieć inspektor? Zapewne nie miał na myśli manekina; śmiał się z nich poprostu.

Milcząc czekali na wyjaśnienie, które nie nadchodziło.

— Pan — powiedział Malaise, zwracając się do kolejarza — zaprowadzi mnie na miejsce, gdzie pan znalazł....

Przygryzł wargi. Chciał powiedzieć „ciało". Zakończył z pewnem obrzydzeniem.

— ... manekin.

— Dobrze — odparł tamten — a co mam z tem zrobić? Czy mogę zostawić tutaj?

D. c. n.

PKO. Katowice 302.712

OGŁOSZENIA
Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Ogłoszenia drobne o zgubionych dokumentach i poszukiwaniu pracy po 3 gr. za wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 m. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

Seryjne drobne ogłoszenia.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr

SOSNOWIEC: Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Będzin, Małachowskiego 7. Tel. 7-90. — Grodziec, Będzińska.
Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 73. Dąbrowa, ul. Krótka 11. Tel. 202. — Zawiercie, 3-go Maja 27.

WYDAWCA i REDAKTOR NACZ. TADEUSZ OPIOŁA — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK S[illegible]